

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. gruodžio 21 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Europos prokuratūra – Reglamentas (ES) 2017/1939 – 31 straipsnis – Tarpvalstybiniai tyrimai – Teismo leidimas – Kontrolės apimtis – 32 straipsnis – Pavestų priemonių vykdymas“

Byloje C-281/22

dėl *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija) 2022 m. balandžio 8 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2022 m. balandžio 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje, iškeltoje

G. K.,

B. O. D. GmbH,

S. L.,

dalyvaujant

Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuriį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen (pranešėjas), kolegijų pirmininkai A. Arabadjev, A. Prechal, K. Jürimäe, T. von Danwitz, F. Biltgen ir O. Spineanu-Matei, teisėjai M. Ilešič, J.-C. Bonichot, M. Safjan, S. Rodin, D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún ir M. Gavalec,

generalinė advokatė T. Ćapeta,

posėdžio sekretorė M. Krausenböck, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2023 m. vasario 27 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– G. K., B. O. D. GmbH ir S. L., atstovaujamų *Rechtsanwalt W. Gappmayer*,

* Proceso kalba: vokiečių.

- *Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt*, atstovaujamo L. De Matteis, T. Gut, I. Maschl-Clausen ir F.-R. Radu,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll, J. Herrnfeld ir C. Leeb,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller, P. Busche ir M. Hellmann,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos R. Bénard ir A. Daniel,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman, A. Hanje ir J. M. Hoogveld,
- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos M. Chicu, E. Gane ir A. Wellman,
- Europos Komisijos, atstovaujamos J. Baquero Cruz ir S. Grünheid,

susipažinęs su 2023 m. birželio 22 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017, p. 1), 31 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos ir 32 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą, iškeltą G. K., *B. O. D. GmbH* ir S. L., kaltinamiems tuo, kad importavo biodyzeliną į Europos Sąjungą pateikę suklastotas deklaracijas ir taip apėję muitų teisės aktus.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR

- 3 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34) 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta:
„Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.“
- 4 Šio pagrindų sprendimo 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:
„1. Išduodančioji teisminė institucija – tai išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga išduoti Europos arešto orderį.

2. Vykdančioji teisminė institucija – tai vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga vykdyti Europos arešto orderį.“

Direktyva 2014/41/ES

- 5 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014, p. 1) 1 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Valstybės narės vykdo ETO remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šia direktyva.“

- 6 Šios direktyvos 6 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Išduodančioji institucija gali išduoti ETO tik tuo atveju, kai tenkinamos šios sąlygos:

- a) išduoti ETO yra būtina ir proporcinga 4 straipsnyje nurodyto proceso tikslu, atsižvelgiant į įtariamojo arba kaltinamojo teises, ir
- b) ETO nurodytą (-as) tyrimo priemonę (-es) būtų galima nurodyti vykdyti tokiomis pačiomis sąlygomis panašioje nacionalinėje byloje.

2. 1 dalyje nurodytas sąlygas kiekvienu atveju įvertina išduodančioji institucija.

3. Tais atvejais, kai vykdančioji institucija turi pagrindo manyti, kad neįvykdytos 1 dalyje nurodytos sąlygos, ji gali konsultotis su išduodančiąja institucija dėl ETO vykdymo svarbos. Po tos konsultacijos išduodančioji institucija gali nuspręsti panaikinti ETO.“

- 7 Šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Vykdančioji institucija pripažįsta pagal šią direktyvą perduotą ETO nereikalaudama jokių papildomų formalumų ir užtikrina jo vykdymą tokiu pačiu būdu ir ta pačia tvarka, kaip ir tuo atveju, jei atitinkamą tyrimo priemonę būtų nurodžiusi vykdyti vykdančiosios valstybės institucija, išskyrus atvejus, kai ta institucija nusprendžia remtis vienu iš šioje direktyvoje numatytų nepripažinimo ar nevykdymo pagrindų arba vienu iš atidėjimo pagrindų.“

Reglamentas 2017/1939

- 8 Reglamento 2017/1939 12, 14, 20, 30, 32, 60, 72, 73, 80, 83 ir 85 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(12) pagal subsidiarumo principą kova su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiais nusikaltimais dėl savo masto ir poveikio gali būti geriau užtikrinta Sąjungos lygmeniu. Esant dabartinei padėčiai, kai baudžiamasis persekiojimas už Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas priklauso tik [Sąjungos] valstybių narių institucijų kompetencijai, tas tikslas ne visada yra pakankamai pasiektas. Kadangi šio reglamento tikslų, t. y. įsteigti Europos prokuratūrą ir taip sustiprinti kovą su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiomis nusikalstamomis veikomis, [Sąjungos] valstybės narės negali deramai pasiekti, nes esama susiskaidymo vykdant baudžiamąjį persekiojimą nacionaliniu mastu už įvykdytas nusikalstamas veikas, kenkiančias Sąjungos finansiniams

interesams, ir, atsižvelgiant į tai, kad Europos prokuratūra turės kompetenciją vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už tokias nusikalstamas veikas, to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. <...>

<...>

- (14) atsižvelgiant į lojalaus bendradarbiavimo principą, tiek Europos prokuratūra, tiek kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų remti ir informuoti viena kitą siekdamas veiksmingai kovoti su Europos prokuratūros kompetencijai priklausančiais nusikaltimais;

<...>

- (20) Europos prokuratūros organizacinė struktūra turėtų suteikti galimybę greitai ir rezultatyviai priimti sprendimus vykdant nusikalstamų veikų tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą, neatsižvelgiant į tai, ar jie susiję su viena, ar su keliomis valstybėmis narėmis.
<...>

<...>

- (30) Europos prokuratūros tyrimus paprastai turėtų vykdyti Europos deleguotieji prokurorai valstybėse narėse. Tai jie turėtų daryti vadovaudamiesi šiuo reglamentu ir, kiek tai susiję su klausimais, kuriems šis reglamentas netaikomas, pagal nacionalinę teisę. <...>

<...>

- (32) Europos deleguotieji prokurorai turėtų būti neatsiejama Europos prokuratūros dalis, todėl, vykdydami Europos prokuratūros kompetencijai priskiriamų nusikalstamų veikų tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą už jas, savo atitinkamų valstybių narių teritorijoje jie turėtų veikti išskirtinai Europos prokuratūros vardu ir jos naudai. <...>

<...>

- (60) tais atvejais, kai Europos prokuratūra negali naudotis savo kompetencija konkrečiu atveju, nes yra pagrindo manyti, kad žala, kuri buvo ar gali būti padaryta Sąjungos finansiniams interesams, neviršija žalos, kuri buvo ar gali būti padaryta kitam nukentėjusiajam, Europos prokuratūra vis tiek turėtų galėti naudotis savo kompetencija, jeigu ji turi geresnes galimybes nei atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) institucijos tirti bylą arba vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Europos prokuratūra galėtų turėti geresnes galimybes, *inter alia*, kai būtų efektyviau leisti Europos prokuratūrai vykdyti tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą dėl atitinkamos nusikalstamos veikos dėl jos tarpvalstybinio pobūdžio ir masto, kai tokioje veikoje dalyvauja nusikalstama organizacija arba kai konkrečios rūšies veika galėtų kelti didelę grėsmę Sąjungos finansiniams interesams ar Sąjungos institucijų gero vardo užtikrinimo ir Sąjungos piliečių pasitikėjimo atžvilgiu. <...>

<...>

(72) tarpvalstybinėse bylose bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras turėtų galėti pasikliauti padedančiais Europos deleguotaisiais prokurorais, kai reikia imtis priemonių kitose valstybėse narėse. Jeigu tokiai priemonei taikyti būtinas teismo leidimas, turėtų būti aiškiai nurodyta, kurioje valstybėje narėje tokį leidimą reikėtų gauti, tačiau bet kuriuo atveju turėtų būti tik vienas leidimas. Jeigu teisminės institucijos galiausiai atsisako leisti taikyti tam tikrą tyrimo priemonę, t. y. kai buvo pasinaudota visomis teisių gynimo priemonėmis, bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras turėtų tą prašymą ar nurodymą atšaukti;

(73) šiame reglamente numatyta galimybė naudotis teisinėmis priemonėmis tarpusavio pripažinimo ar tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityse turėtų nepakeisti konkrečių taisyklių dėl tarpvalstybinių tyrimų pagal šį reglamentą. Ji veikiau turėtų jas papildyti, siekiant užtikrinti, kad tais atvejais, kai atliekant tarpvalstybinį tyrimą būtina taikyti tam tikrą priemonę, tačiau išimtinai vidaus situacijoms ji nacionalinėje teisėje nėra numatyta, vykdant atitinkamą tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą ją būtų galima naudoti vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, kuriais įgyvendinama atitinkama priemonė;

<...>

(80) teismui Europos prokuratūros pateiktus įrodymus neturėtų būti atsisakyta priimti vien dėl to, kad įrodymai buvo surinkti kitoje valstybėje narėje arba pagal kitos valstybės narės teisę, jeigu bylą nagrinėjantis teismas mano, kad juos priėmus užtikrinamas proceso teisingumas ir įtariamojo arba kaltinamojo teisė į gynybą pagal [Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija)]. Šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų [ESS] 6 straipsnyje ir Chartijoje, visų pirma jos VI antraštinėje dalyje, tarptautinėje teisėje ir tarptautiniuose susitarimuose, kurių šalys yra Sąjunga arba visos valstybės narės, įskaitant Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, [pasirašytą 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje,] ir valstybių narių konstitucijose, atitinkamose jų taikymo srityse. <...>

<...>

(83) šiuo reglamentu reikalaujama, kad Europos prokuratūra visų pirma laikytųsi teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, teisės į gynybą ir nekaltumo prezumpcijos, įtvirtintų Chartijos 47 ir 48 straipsniuose. Chartijos 50 straipsniu, kuriuo apsaugoma teisė baudžiamajame procese nebūti du kartus teisiamam ar baudžiamam už tą pačią nusikalstamą veiką (*ne bis in idem*), užtikrinama, kad dėl Europos prokuratūros pradėto baudžiamąjo persekiojimo nebūtų dvigubo nubaudimo. Todėl Europos prokuratūros veikla turėtų būti vykdoma visiškai laikantis tų teisių, o šis reglamentas turėtų būti atitinkamai taikomas ir aiškinamas;

<...>

(85) Europos prokuratūros veiklai turėtų būti taikoma teisė į gynybą, numatyta Sąjungos teisėje, pavyzdžiui, [2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese (OL L 280, 2010, p. 1), 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012, p. 1), 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su

trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013, p. 1), 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016, p. 1) ir 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms (OL L 297, 2016, p. 1)], įgyvendintose nacionalinėje teisėje. Bet kuris įtariamasis ar kaltinamasis, kurio atžvilgiu Europos prokuratūra pradeda tyrimą, turėtų turėti galimybę naudotis tomis teisėmis, taip pat nacionalinėje teisėje numatytomis teisėmis prašyti, kad būtų paskirti ekspertai arba apklausti liudytojai arba kad Europos prokuratūra kitaip pateiktų įrodymus gynybos vardu.“

9 Šio reglamento 1 straipsnyje nurodyta:

„Šiuo reglamentu įsteigiama Europos prokuratūra ir nustatomos su jos veikimu susijusios taisyklės.“

10 Šio reglamento 2 straipsnio 5 ir 6 punktai suformuluoti taip:

„Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

<...>

5) bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras – Europos deleguotasis prokuroras, atsakingas už savo pradėtus, jam priskirtus arba pagal 27 straipsnį naudojantis bylos išsireikalavimo teise jo perimtus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą;

6) padedantis Europos deleguotasis prokuroras – Europos deleguotasis prokuroras, esantis valstybėje narėje, kuri nėra bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybė narė ir kurioje turi būti vykdomas tyrimas ar kita jam priskirta priemonė.“

11 Šio reglamento 4 straipsnyje nustatyta:

„Europos prokuratūra atsako už Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų <...> tyrimą, šių nusikalstamų veikų vykdytojų ir jų bendrininkų baudžiamąjį persekiojimą ir perdavimą teismui. Tuo atžvilgiu Europos prokuratūra vykdo tyrimus, atlieka baudžiamojo persekiojimo veiksmus ir vykdo prokuroro funkcijas kompetentinguose valstybių narių teismuose, kol byloje priimamas galutinis sprendimas.“

12 Reglamento 2017/1939 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Europos prokuratūra užtikrina, kad vykdant jos veiklą būtų gerbiamos Chartijoje įtvirtintos teisės.“

13 Šio reglamento 8 straipsnio 1–4 dalyse įtvirtinta:

„1. Europos prokuratūra yra nedaloma Sąjungos įstaiga, kuri veikia kaip viena decentralizuotą struktūrą turinti Prokuratūra.

2. Europos prokuratūra organizuojama centriniu ir decentralizuotu lygmenimis.

3. Centrinį lygmenį sudaro Europos prokuratūros būstinės vietoje esantis Centrinis biuras. Centrinį biurą sudaro Kolegija, nuolatinės kolegijos, Europos vyriausiasis prokuroras, Europos vyriausiojo prokuroro pavaduotojai, Europos prokurorai ir administracijos direktorius.

4. Decentralizuotą lygmenį sudaro Europos deleguotieji prokurorai; jie yra valstybėse narėse.“

14 Šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Europos deleguotieji prokurorai kartu su jiems jau suteiktais ir juos saistančiais konkrečiais įgaliojimais bei statusu ir šiame reglamente nustatytais sąlygomis veikia savo atitinkamose valstybėse narėse Europos prokuratūros vardu ir tyrimų, baudžiamojo persekiojimo bei bylų perdavimo teismui srityse turi tokius pačius įgaliojimus kaip nacionaliniai prokurorai.

Europos deleguotieji prokurorai yra atsakingi už savo pradėtus, jiems priskirtus arba, naudojantis bylos išsireikalavimo teise, jų perimtus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą. Europos deleguotieji prokurorai vadovaujasi už bylą atsakingos nuolatinės kolegijos gairėmis bei nurodymais ir prižiūrinčio Europos prokuroro nurodymais.

<...>“

15 Šio reglamento 28 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras gali pagal šį reglamentą ir nacionalinę teisę pats imtis tyrimo priemonių ir kitų priemonių arba nurodyti tai padaryti savo valstybės narės kompetentingoms institucijoms. <...>“

16 Reglamento 2017/1939 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Bent tais atvejais, kai tiriama nusikalstama veika, už kurią baudžiama didžiausia laisvės atėmimo bausmė, kurios trukmė yra bent ketveri metai, valstybės narės užtikrina, kad Europos deleguotieji prokurorai turėtų teisę nurodyti ar prašyti taikyti šias tyrimo priemones:

a) apieškoti bet kurias patalpas, žemę, transporto priemones, privatų būstą, drabužius ir kitą asmeninę nuosavybę arba kompiuterinę sistemą ir imtis bet kurių apsaugos priemonių, būtinų siekiant išsaugoti jų vientisumą arba išvengti įrodymų praradimo ar sugadinimo;

<...>

d) įšaldyti nusikaltimo priemones ar nusikalstamu būdu įgytas pajamas, įskaitant turtą, jeigu tikimasi, kad byla nagrinėsiantis teismas juos konfiskuos, kai yra priežasčių manyti, kad tų nusikaltimo priemonių ar nusikalstamu būdu įgytų pajamų savininkas, valdytojas ar turėtojas sieks sukliudyti įgyvendinti sprendimą dėl konfiskavimo;

<...>“

17 Šio reglamento 31 straipsnyje „Tarpvalstybiniai tyrimai“ nurodyta:

„1. Europos deleguotieji prokurorai glaudžiai bendradarbiauja padėdami vieni kitiems ir reguliariai tarpusavyje konsultuodamiesi tarpvalstybinių bylų atvejais. Kai priemonės turi būti imamos valstybėje narėje, kuri nėra byla tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybė narė, minėtas Europos deleguotasis prokuroras priima sprendimą dėl būtinos priemonės patvirtinimo

ir paveda ją tos valstybės narės, kurioje ta priemonė turi būti įvykdyta, Europos deleguotajam prokurorui.

2. Bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras gali pavesti bet kurias priemones, kurias jis gali taikyti pagal 30 straipsnį. Tokių priemonių pagrindimą ir patvirtinimą reglamentuoja bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisė. Jei bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras paveda tyrimo priemonę vienam ar keliems kitos valstybės narės Europos deleguotiesiems prokurorams, jis tuo pačiu metu apie tai praneša savo prižiūrinčiam Europos prokurorui.

3. Jei pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę reikalaujama gauti teismo leidimą taikyti priemonę, padedantis Europos deleguotasis prokuroras turi gauti tokį leidimą laikantis tos valstybės narės teisės.

Jei teismo leidimą taikyti pavestą priemonę išduoti atsisakoma, bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras pavedimo aktą panaikina.

Tačiau tais atvejais, kai pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę gauti tokį teismo leidimą nereikalaujama, tačiau jį gauti reikalaujama pagal bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę, pastarasis Europos deleguotasis prokuroras turi gauti tokį leidimą ir jis turi būti pateikiamas kartu su pavedimo aktu.

4. Padedantis Europos deleguotasis prokuroras imasi atlikti pavestą priemonę arba nurodo tai padaryti kompetentingai nacionalinei institucijai.

5. Kai padedantis Europos deleguotasis prokuroras mano, kad:

<...>

c) alternatyvia, tačiau mažiau privatumą pažeidžiančia priemone būtų pasiekama tokių pačių rezultatų kaip ir pavesta priemone, <...>

<...>

jis informuoja apie tai savo prižiūrintį Europos prokurorą ir konsultuojasi su bylą tiriančiu Europos deleguotuoju prokuroru, kad išspręstų tą klausimą dvišaliu pagrindu.

6. Jei pavesta priemonė išimtinai vidaus situacijoje nenumatyta, bet ją būtų galima taikyti tarpvalstybinėje situacijoje, kuriai taikomi tarpusavio pripažinimo ar tarpvalstybinio bendradarbiavimo teisiniai instrumentai, atitinkami Europos deleguotieji prokurorai, suderinę su atitinkamais prižiūrinčiais Europos prokurorais, gali pasinaudoti tokiais instrumentais.

7. Jei Europos deleguotieji prokurorai negali klausimo išspręsti per septynias darbo dienas ir pavedimas išlaikomas [lieka galioti], klausimas perduodamas kompetentingai nuolatinei kolegijai. Tos pačios nuostatos taikomos, kai pavestos priemonės nesiimama per pavedimo akte nurodytą terminą arba per pagrįstą terminą.

<...>“

18 Šio reglamento 32 straipsnyje „Pavestų priemonių vykdymo užtikrinimas“ numatyta:

„Pavestos priemonės vykdomos pagal šį reglamentą ir padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę. Laikomasi bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro aiškiai nurodytų formalumų ir procedūrų, išskyrus atvejus, kai tokie formalumai ir procedūros prieštarauja padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisės pagrindiniams principams.“

19 Šio reglamento 41 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Europos prokuratūros veikla vykdoma visiškai užtikrinant Chartijoje įtvirtintas įtariamųjų ir kaltinamųjų teises, įskaitant teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisę į gynybą.

2. Bet kuris Europos prokuratūros baudžiamajame procese dalyvaujantis įtariamasis ir kaltinamasis turi turėti bent procesines teises, numatytas Sąjungos teisėje, įskaitant direktyvas dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų teisių baudžiamajame procese, kurios įgyvendinamos nacionalinėje teisėje, pavyzdžiui:

- a) teisę į vertimą žodžiu ir raštu, kaip numatyta Direktyvoje [2010/64];
- b) teisę į informaciją ir galimybę susipažinti su bylos medžiaga, kaip numatyta Direktyvoje [2012/13];
- c) teisę turėti advokatą bei teisę susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir reikalauti, kad jie būtų informuoti sulaikymo atveju, kaip numatyta Direktyvoje [2013/48];
- d) teisę tylėti ir teisę į nekaltumo prezumpciją, kaip numatyta Direktyvoje [2016/343];
- e) teisę į teisinę pagalbą, kaip numatyta Direktyvoje [2016/1919].“

Austrijos teisė

- 20 *Bundesgesetz zur Durchführung der Europäischen Staatsanwaltschaft* (Federalinis Europos prokuratūros veiklos įgyvendinimo įstatymas) 11 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai vykstant Europos prokuratūros tarpvalstybiniams tyrimams tyrimo priemonė turi būti taikoma Austrijos teritorijoje, Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą teismo leidimą išduoda *Landesgericht* (apygardos teismas, Austrija), kurio buveinės vietoje yra kompetentinga prokuratūra.
- 21 *Strafprozessordnung* (Baudžiamojo proceso kodeksas) 119 straipsnio 1 dalyje nustatytos kratos atlikimo sąlygos.
- 22 Baudžiamojo proceso kodekso 120 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kratą nurodo atlikti prokuratūra, remdamasi teismo leidimu, o kriminalinė policija turi teisę atlikti kratą laikinai nesanant nutarimo ar leidimo tik tuomet, kai kyla akivaizdus pavojus.

Vokietijos teisė

- 23 *Strafprozessordnung* (Baudžiamojo proceso kodeksas, toliau – *StPO*) 102 straipsnyje nustatyta:
- „Kai asmuo įtariamas padaręs nusikalstamą veiką ar dalyvavęs ją vykdant arba įtariamas duomenų slėpimu, bendrininkavimu, trukdymu vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ar nusikaltimo slėpimu, gali būti atlikta krata jo gyvenamosiose ar kitose patalpose, taip pat asmens krata ir apieškoti jam priklausantys daiktai, siekiant jį sulaikyti arba preziumuojant, kad atlikus kratą bus rasta įrodymų.“
- 24 *StPO* 105 straipsnio 1 dalyje nurodyta:
- „Nurodyti atlikti kratą gali tik teismas, o akivaizdaus pavojaus atveju – ir prokuratūra bei tyrimą atliekantys jos darbuotojai (*Gerichtsverfassungsgesetz* (Teismų įstatymas) 152 straipsnis). <...>“
- 25 *Gesetz zur Ausführung der EU-Verordnung zur Errichtung der Europäischen Staatsanwaltschaft* (Įstatymas dėl Europos Sąjungos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos prokuratūra, įgyvendinimo) 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta:
- „Kai Baudžiamojo proceso kodekso nuostatose numatyta, kad tyrimo priemonei taikyti reikalingas teismo įsakymas arba teismo patvirtinimas, tarpvalstybinėms priemonėms, kurių pagal [Reglamento 2017/1939] 31 straipsnio 3 dalį turi būti imamasi kitoje valstybėje narėje, dalyvaujančioje steigiant Europos prokuratūrą, toks Vokietijos teismo įsakymas ar patvirtinimas reikalingas tik tuomet, jei pagal kitos valstybės narės teisę to nereikalaujama.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 26 Vokietijos Europos deleguotasis prokuroras Europos prokuratūros vardu pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl mokestinio sukčiavimo stambiu mastu ir priklausymo nusikalstamam susivienijimui, suburtam siekiant vykdyti mokestines nusikalstamas veikas.
- 27 Atliekant šį ikiteisminį tyrimą *B. O. D.* ir jos vadovai G. K. ir S. L. persekiojami už tai, kad į Sąjungą importavo Jungtinių Amerikos Valstijų kilmės biodyzeliną pateikdami suklastotas deklaracijas ir taip apėjo muitų teisės aktus ir padarė 1 295 000 EUR žalą.
- 28 2021 m. lapkričio 9 d. Austrijos padedantis Europos deleguotasis prokuroras, padėdamas atlikti šį tyrimą pagal Reglamento 2017/1939 31 straipsnį, pirma, nurodė atlikti kratą ir poėmį *B. O. D.* ir jos patronuojančiosios bendrovės komercinėse patalpose ir G. K. bei S. L. namuose (visos šios patalpos yra Austrijoje) ir, antra, paprašė kompetentingų Austrijos teismų leidimų taikyti šias priemones.
- 29 Gavęs prašomus leidimus, Austrijos padedantis Europos deleguotasis prokuroras nurodė kompetentingai finansų institucijai imtis šių priemonių; ši institucija jų ėmėsi.
- 30 2021 m. gruodžio 1 d. G. K., *B. O. D.* ir S. L. *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, apskundė Austrijos teismų sprendimus leisti taikyti nagrinėjamas priemones.

- 31 Šiame teisme G. K., B. O. D. ir S. L., be kita ko, teigė, kad Austrijoje nebuvo padaryta jokios nusikalstamos veikos, kad jų atžvilgiu įtarimų nepakanka, kad šie Austrijos teismų sprendimai nepakankamai motyvuoti, kad nurodyta atlikti krata nebuvo nei būtina, nei proporcinga ir kad buvo pažeista jų teisė į pasitikėjimu grįstus santykius su advokatu.
- 32 Šiame teisme Austrijos padedantis Europos deleguotasis prokuroras teigė, kad pagal Reglamente 2017/1939 nustatytą teisinį pagrindą, taikomą Europos prokuratūros tarpvalstybiniais tyrimams, pavestų tyrimo priemonių pagrįstumą reglamentuoja bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisė ir pagal analogiją su Direktyvoje 2014/41 nustatyta tvarka šių priemonių pagrįstumą gali nagrinėti tik tos valstybės narės institucijos. Nurodytas nusikalstamas veikas jau nagrinėjo kompetentingas *Amtsgericht München* (Miuncheno apylinkės teismas, Vokietija) ikiteisminio tyrimo teisėjas. Padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės kompetentingos institucijos savo ruožtu gali nagrinėti tik tokių pavestų tyrimo priemonių vykdymo formalumus.
- 33 Viena vertus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad, remiantis Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 3 dalies ir 32 straipsnio tekstu, šias nuostatas galima aiškinti taip, kad kai pavestai tyrimo priemonei taikyti reikalaujama gauti teismo leidimą padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, šią priemonę turi nagrinėti šios valstybės narės teismas, atsižvelgdamas į visas toje valstybėje narėje numatytas formą ir turinį reglamentuojančias taisykles.
- 34 Vis dėlto jis pabrėžia, kad dėl tokio aiškinimo tokia priemonė prireikus turėtų būti išsamiai išnagrinėta dviejose valstybėse narėse pagal jų nacionalinę teisę, o tai reikštų, kad visi dokumentai, kurių reikia tokiam nagrinėjimui atlikti, turėtų būti pateikti kompetentingam padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teismui, o prireikus ir išversti. Tokia sistema reikštų regresą, palyginti su Direktyvoje 2014/41 nustatyta sistema, pagal kurią vykdančioji valstybė narė gali tikrinti tik tam tikrus formalius aspektus.
- 35 Kita vertus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad Reglamento 2017/1939 aiškinimas atsižvelgiant į veiksmingo baudžiamojo persekiojimo tikslą galėtų reikšti, kad visais atvejais, kai teisminė kontrolė jau buvo atlikta bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, kontrolė išduodant teismo leidimą, kurio reikalaujama padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, gali apimti tik tam tikrus formalius aspektus.
- 36 Šiomis aplinkybėmis *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar Sąjungos teisės aktai, visų pirma [Reglamento 2017/1939] 31 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 32 straipsnis, turi būti aiškinami taip, kad tuo atveju, kai atliekant tarpvalstybinius tyrimus reikia teismo leidimo taikyti priemonę padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, turi būti patikrinti visi materialiosios teisės aspektai, kaip antai baudžiamoji atsakomybė, įtarimas padarius nusikalstamą veiką, priemonės būtinumas ir proporcingumas?
 2. Ar atliekant patikrinimą reikia atsižvelgti į tai, ar priemonės leistinumą jau patikrino teismas bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, vadovaudamasis šios valstybės narės teise?

3. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai ir (arba) jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai: kokio masto patikrinimas turi būti atliktas padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje?“

37 2023 m. sausio 10 d. raštu Teisingumo Teismo kanceliarija prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikė prašymą pateikti paaiškinimus. Atsakydamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad G. K., B. O. D. ir S. L. nurodyti 2021 m. rugsėjo 2 d. *Amtsgericht München* (Miuncheno apylinkės teismas) nutartyje dėl leidimo atlikti kratas Vokietijoje, tačiau nenagrinėtas galimų kratų B. O. D. komercinėse patalpose ir G. K. ir S. L. gyvenamosiose vietose Austrijoje pagrįstumas.

Dėl prejudicinių klausimų

38 Savo trimis klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento 2017/1939 31 ir 32 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad tais atvejais, kai pavestai tyrimo priemonei taikyti pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę reikalingas teismo leidimas, šioje valstybėje narėje atliekama kontrolė gali apimti tiek su šios priemonės pagrindu ir patvirtinimu, tiek su jos vykdymu susijusius aspektus. Šiomis aplinkybėmis teismui kyla klausimas dėl tokios priemonės teisminės kontrolės, kuri anksčiau buvo atlikta bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, poveikio jos kontrolės apimčiai teismui išduodant leidimą padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje.

39 Pirmiausia pažymėtina, kad Reglamento 2017/1939 tikslas, remiantis jo 1 straipsniu, yra įsteigti Europos prokuratūrą ir nustatyti jos veiklos taisykles.

40 Šio reglamento 4 straipsnyje nurodyta, kad Europos prokuratūra yra kompetentinga tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, vykdyti šių nusikalstamų veikų vykdytojų ir jų bendrininkų baudžiamąjį persekiojimą ir perduoti juos teismui. Europos prokuratūra vykdo tyrimus, atlieka baudžiamojo persekiojimo veiksmus ir vykdo prokuroro funkcijas kompetentinguose valstybių narių teismuose, kol byloje priimamas galutinis sprendimas.

41 Šio reglamento 8 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Europos prokuratūra yra nedaloma Sąjungos įstaiga, kuri veikia kaip viena decentralizuotą struktūrą turinti prokuratūra. Šio straipsnio 2–4 dalyse nurodyta, kad Europos prokuratūra organizuojama dviem lygmenimis, t. y. centriniu lygmeniu, kurį sudaro Europos prokuratūros būstinės vietoje esantis Centrinis biuras, ir decentralizuotu lygmeniu, kurį sudaro valstybėse narėse paskirti Europos deleguotieji prokurorai.

42 Pagal šio reglamento 13 straipsnio 1 dalį, siejamą su jo 30 ir 32 konstatuojamosiomis dalimis, Europos prokuratūros tyrimus iš esmės turi atlikti Europos deleguotieji prokurorai, kurie savo atitinkamose valstybėse narėse veikia Europos prokuratūros vardu.

43 Iš Reglamento 2017/1939 13 straipsnio 1 dalies, siejamos su 28 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras, t. y. už savo pradėtus, jam priskirtus arba naudojantis bylos išsireikalavimo teise jo perimtus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą atsakingas Europos deleguotasis prokuroras, pagal šį reglamentą ir savo valstybės narės teisę gali pats imtis tyrimo priemonių ir kitų priemonių arba nurodyti tai padaryti savo valstybės narės kompetentingoms institucijoms.

- 44 Kai bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras savo valstybėje narėje atlieka tyrimus ir nusprendžia imtis tyrimo priemonės, kuriai pagal tos valstybės narės teisę reikalingas teismo leidimas, patikrinti, ar tenkinamos visos šiuo tikslu numatytos sąlygos, turi tos valstybės narės teismai. Tarpvalstybinėse bylose, priešingai, kai tyrimo priemonė turi būti vykdoma kitoje nei bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, jis turi turėti galimybę pasitelkti padedančią Europos deleguotąją prokurorą, esantį valstybėje narėje, kurioje ta priemonė turi būti įvykdyta, kaip matyti iš šio reglamento 2 straipsnio 6 punkto, siejamo su jo 72 konstatuojamąja dalimi.
- 45 Tokios priemonės patvirtinimo ir vykdymo tvarka atliekant tarpvalstybinį tyrimą apibrėžta šio reglamento 31 ir 32 straipsniuose, kuriuos prašo išaiškinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Taigi siekiant nustatyti teisminės kontrolės, kuri gali būti atliekama padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, kai tokiai priemonei taikyti pagal šios valstybės narės teisę reikalingas teismo leidimas, apimtį reikia remtis šiomis nuostatomis.
- 46 Primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2022 m. spalio 28 d. Sprendimo *Generalstaatsanwaltschaft München (Ekstradicija ir „ne bis in idem“)*, C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 67 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 47 Pirmą, dėl Reglamento 2017/1939 31 ir 32 straipsnių formuluočių pasakytina, kad iš šio reglamento 31 straipsnio 1 dalies matyti, jog Europos prokuratūros tarpvalstybiniai tyrimai atliekami glaudžiai bendradarbiaujant Europos deleguotiesiems prokurorams. Šis bendradarbiavimas pasireiškia tuo, kad, kai priemonė turi būti vykdoma kitoje nei bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, jis priima sprendimą dėl būtinos priemonės patvirtinimo ir paveda ją tos valstybės narės, kurioje ta priemonė turi būti įvykdyta, padedančiam Europos deleguotajam prokurorui.
- 48 Šio reglamento 31 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad tokių priemonių pagrindimą ir patvirtinimą reglamentuoja bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisė.
- 49 Pagal šio reglamento 31 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, jei pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę reikalaujama gauti teismo leidimą taikyti pavestą priemonę, padedantis Europos deleguotasis prokuroras turi gauti tokį leidimą laikydamasis tos valstybės narės teisės.
- 50 Vis dėlto Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 3 dalies trečiojoje pastraipoje nurodyta, kad tais atvejais, kai pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę nereikalaujama gauti tokio teismo leidimo, bet jį gauti reikalaujama pagal bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę, pastarasis turi gauti tokį leidimą ir jį pateikti kartu su pavedimo aktu.
- 51 Šio reglamento 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad padedantis Europos deleguotasis prokuroras vykdo pavestą priemonę arba nurodo tai padaryti kompetentingai nacionalinei institucijai.
- 52 Šio reglamento 32 straipsnyje nurodyta, kad pavesta priemonė vykdoma pagal šį reglamentą ir padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę.

- 53 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, pažymėtina, kad nors Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, jog tuo atveju, kai pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę reikalaujama teismo leidimo taikyti pavestą tyrimo priemonę, jis turi gauti tokį leidimą pagal tos valstybės narės teisę, šio reglamento 31 ir 32 straipsniuose nenurodyta kontrolės, kurią tos valstybės narės kompetentingos institucijos gali atlikti dėl šio teismo leidimo, apimtis.
- 54 Taigi, remiantis reglamento 31 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 32 straipsnio formuluotėmis, darytina išvada, kad bylą tiriantis Europos deleguotasis prokuroras priima sprendimą patvirtinti pavestą tyrimo priemonę ir kad priemonės patvirtinimą ir jos pagrindimą reglamentuoja bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisė, o jos vykdymą – padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisė.
- 55 Antra, kiek tai susiję su šio reglamento 31 ir 32 straipsnių kontekstu, pažymėtina, kad šiuose straipsniuose daromas skirtumas tarp pavestos tyrimo priemonės pagrindimo ir patvirtinimo bei jos vykdymo atspindi valstybių narių teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose sistemos, grindžiamos tarpusavio pasitikėjimo ir tarpusavio pripažinimo principais, logiką.
- 56 Primintina, kad valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principas ir tarpusavio pripažinimo principas, kuris savo ruožtu pagrįstas šių valstybių narių abipusiu pasitikėjimu, Sąjungos teisėje ypač svarbūs, nes leidžia sukurti ir išlaikyti erdvę be vidaus sienų (2022 m. spalio 28 d. Sprendimo *Generalstaatsanwaltschaft München (Ekstradicija ir „ne bis in idem“)*, C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 92 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).
- 57 Teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principas reiškia, kad turi egzistuoti abipusis pasitikėjimas, t. y. kiekviena valstybė narė turi pripažinti kitose valstybėse narėse galiojančią baudžiamąją teisę, net jei taikant jos nacionalinę teisę rezultatas būtų kitoks (šiuo klausimu žr. 2018 m. sausio 23 d. Sprendimo *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 52 punktą ir 2019 m. sausio 10 d. Sprendimo *ET*, C-97/18, EU:C:2019:7, 33 punktą).
- 58 Šis principas įgyvendinamas įvairiomis valstybių narių teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonėmis.
- 59 Šis principas išreikštas Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 2 dalyje, kurioje įtvirtinta taisyklė, jog valstybės narės privalo vykdyti bet kuri Europos arešto orderį, remdamosi šiuo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 60 Šiuo pagrindų sprendimu sukurtoje perdavimo sistemoje jo 6 straipsnio atitinkamai 1 ir 2 dalyse nurodytos teisminės institucijos vykdo skirtingas funkcijas, susijusias su Europos arešto orderio išdavimu ir su jo vykdymu (šiuo klausimu žr. 2020 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)*, C-510/19, EU:C:2020:953, 47 punktą).
- 61 Taigi išduodančioji teisminė institucija turi patikrinti, ar laikomasi būtinų Europos arešto orderio išdavimo sąlygų, o pagal tarpusavio pripažinimo principą vykdančioji teisminė institucija vėliau negali tikrinti šio vertinimo (šiuo klausimu žr. 2018 m. sausio 23 d. Sprendimo *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 52 punktą ir 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 87 ir 88 punktus).

- 62 Tarpusavio pripažinimo principas taip pat įtvirtintas Direktyvos 2014/41 1 straipsnio 2 dalyje, kurioje numatyta, kad valstybės narės vykdo Europos tyrimo orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šios direktyvos nuostatomis.
- 63 Iš tarpusavyje siejamų šios direktyvos 6 ir 9 straipsnių matyti, kad joje numatyta teismų bendradarbiavimo sistema, kaip ir nustatytoji Pagrindų sprendime 2002/584, grindžiama išduodančiosios teisminės institucijos ir vykdančiosios teisminės institucijos kompetencijos pasidalijimu, pagal kurį išduodančioji teisminė institucija turi tikrinti, ar laikomasi esminių Europos tyrimo orderio išdavimo sąlygų, o pagal tarpusavio pripažinimo principą vykdančioji teisminė institucija vėliau negali tikrinti šio vertinimo (šiuo klausimu žr. 2021 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Spetsializirana prokuratura (Srauto ir vietos nustatymo duomenys)*, C-724/19, EU:C:2021:1020, 53 punktą).
- 64 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad vykstant valstybių narių teismų bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, grindžiamam tarpusavio pasitikėjimo ir tarpusavio pripažinimo principais, vykdančioji institucija neturi tikrinti, ar išduodančioji institucija laikėsi teismo sprendimo dėl orderio, kurį ji turi vykdyti, išdavimo sąlygų.
- 65 Trečia, iš Reglamento 2017/1939 12, 14, 20 ir 60 konstatuojamųjų dalių matyti, kad įsteigiant Europos prokuratūrą šiuo reglamentu siekiama veiksmingiau kovoti su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiomis nusikalstamomis veikomis.
- 66 Remiantis Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 6 dalimi, siejama su jo 73 konstatuojamąja dalimi, pažymėtina, kad kartu su šiame reglamente numatytomis konkrečiomis tarpvalstybinių tyrimų taisyklėmis turi būti galima taikyti teisines priemones, be kita ko, tarpusavio pripažinimo srityje, pavyzdžiui, kaip nustatyta Direktyvoje 2014/41, siekiant užtikrinti, kad tais atvejais, kai atliekant tokį tyrimą reikia imtis priemonių, tačiau pagal nacionalinę teisę išimtinai vidaus situacijai tokios priemonės nenumatyta, šia galimybe būtų galima pasinaudoti pagal nacionalinę teisę, kuria ši priemonė įgyvendinama.
- 67 Vadinasi, apibrėždamas Reglamente 2017/1939 numatytas procedūras Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė sukurti mechanizmą, kuriuo būtų užtikrinta, kad Europos prokuratūros vykdomi tarpvalstybiniai tyrimai bus bent tiek pat veiksmingi kaip ir tyrimai, vykdomi taikant valstybių narių teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose sistemoje, grindžiamoje tarpusavio pasitikėjimo ir pripažinimo principais, numatytas procedūras.
- 68 Šio reglamento 31 ir 32 straipsnių aiškinimas, kad 31 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto teismo leidimo suteikimas gali priklausyti nuo padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės kompetentingos institucijos atliekamo informacijos, susijusios su atitinkamos pavestos tyrimo priemonės pagrindimu ir patvirtinimu, nagrinėjimo, praktiškai lemtų ne tokią veiksmingą sistemą kaip ta, kuri sukurta minėtomis teisinėmis priemonėmis, ir taip būtų pakenkta šiuo reglamentu siekiamam tikslui.
- 69 Viena vertus, tam, kad galėtų atlikti tokį nagrinėjimą, padedančiojo Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės kompetentinga institucija turėtų, be kita ko, išsamiai išnagrinėti visą bylos medžiagą, kurią jai turėtų perduoti ir prireikus išversti bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės institucijos.

- 70 Kita vertus, kadangi pavestos tyrimo priemonės pagrindimas ir patvirtinimas dėl Sąjungos teisės aktų leidėjo padaryto pasirinkimo reglamentuojami pagal bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę, padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės kompetentinga institucija, siekdama patikrinti šiuos du aspektus, turėtų taikyti pirmosios valstybės narės teisę. Vis dėlto ši institucija negali būti laikoma tinkamesne už bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės kompetentingą instituciją atlikti tokį nagrinėjimą pagal šios valstybės narės teisę.
- 71 Remiantis visu tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad dėl Europos deleguotųjų prokurorų bendradarbiavimo vykdant Europos prokuratūros tarpvalstybinius tyrimus Reglamente 2017/1939 daromas skirtumas tarp su pavestos priemonės pagrindu ir patvirtinimu susijusios atsakomybės, tenkančios bylą tiriančiam Europos deleguotajam prokurorui, ir su šios priemonės vykdymu susijusios atsakomybės, tenkančios padedančiam Europos deleguotajam prokurorui.
- 72 Atsižvelgiant į šį atsakomybės pasidalijimą, teismo leidimo, kurio reikalaujama pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę, kontrolė gali apimti tik su vykdymu susijusius aspektus.
- 73 Vis dėlto pažymėtina, kad pagal Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 2 dalį bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybė narė turi numatyti išankstinę sąlygų, susijusių su pavestos tyrimo priemonės pagrindu ir patvirtinimu, teisminę kontrolę, atsižvelgdama į iš Chartijos kylančius reikalavimus, kurių valstybės narės privalo laikytis įgyvendindamos šį reglamentą, kaip nurodyta Chartijos 51 straipsnio 1 dalyje.
- 74 Taigi šio sprendimo 71 ir 72 punktuose apibūdintas atsakomybės pasidalijimas neturi įtakos reikalavimams paisyti pagrindinių teisių, patvirtinant pavestas tyrimo priemones, kuriomis, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju, suvaržomos Chartijos 7 straipsnyje garantuojama kiekvieno asmens teisė į tai, kad būtų gerbiamas jo privatus ir šeimos gyvenimas, būsto neliečiamybė ir komunikacijos slaptumas, ir Chartijos 17 straipsnyje įtvirtinta teisė į nuosavybę (šiuo klausimu žr. 2021 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Gavanozov II*, C-852/19, EU:C:2021:902, 31 punktą).
- 75 Kiek tai susiję su Reglamento 2017/1939 30 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose nurodytomis tyrimo priemonėmis, kuriomis labai suvaržomos šios pagrindinės teisės, kaip antai privataus būsto krata, asmeniniam turtui taikomomis ribojamosiomis priemonėmis ir lėšų įšaldymu, pažymėtina, kad bylą tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybė narė nacionalinėje teisėje turi numatyti tinkamas ir pakankamas garantijas, kaip antai išankstinę teisminę kontrolę, kad būtų užtikrintas tokių priemonių teisėtumas ir būtinumas.
- 76 Be to, pažymėtina, kad kartu su iš Sąjungos teisės aktų kylančiomis pagrindinių teisių apsaugos garantijomis, kurias Europos deleguotieji prokurorai gali taikyti pagal Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 6 dalį atlikdami tarpvalstybinius tyrimus, pagal šio reglamento 80 ir 83 konstatuojamąsias dalis ir 5 straipsnio 1 dalį Europos prokuratūra užtikrina, kad vykdant jos veiklą būtų gerbiamos pagrindinės teisės. Šis bendras reikalavimas sukonkretintas šio reglamento 41 straipsnio 1 ir 2 dalyse, iš kurių matyti, kad Europos prokuratūra turi, be kita ko, gerbti įtariamųjų ir kaltinamųjų teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisę į gynybą, jiems turi būti suteiktos bent jau Sąjungos teisėje, pirmiausia šioje nuostatoje ir šio reglamento 85 konstatuojamojoje dalyje nurodytuose šios teisės aktuose, numatytos procesinės teisės.

- 77 Be to, nors padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės institucijos, visų pirma teisminės, neturi teisės nagrinėti pavestos tyrimo priemonės pagrindimo ir jos patvirtinimo, pažymėtina, kad pagal Reglamento 2017/1939 31 straipsnio 5 dalies c punktą, kai padedantis Europos deleguotasis prokuroras mano, kad kita mažiau suvaržančia priemone būtų pasiekta tokių pačių rezultatų kaip ir pavesta priemone, jis informuoja apie tai savo prižiūrintį Europos prokurorą ir konsultuojasi su byla tiriančiu Europos deleguotuoju prokuroru, kad išspręstų tą klausimą dvišaliu pagrindu. Šio reglamento 31 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad, jei Europos deleguotieji prokurorai negali klausimo išspręsti per septynias darbo dienas ir pavedimas lieka gyloti, klausimas perduodamas kompetentingai nuolatinei kolegijai.
- 78 Taigi į tris klausimus reikia atsakyti: Reglamento 2017/1939 31 ir 32 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad tais atvejais, kai pavestai tyrimo priemonei taikyti pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę reikalingas teismo leidimas, šioje valstybėje narėje atliekama kontrolė gali apimti tik su šios priemonės vykdymu susijusius aspektus ir negali apimti su jos pagrindu ir patvirtinimu susijusių aspektų, nes šių aspektų išankstinė teisminė kontrolė turi būti atlikta byla tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, kai labai suvaržomos Chartijoje garantuojamos atitinkamo asmens teisės.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 79 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, 31 ir 32 straipsniai

turi būti aiškinami taip:

tais atvejais, kai pavestai tyrimo priemonei taikyti pagal padedančio Europos deleguotojo prokuroro valstybės narės teisę reikalingas teismo leidimas, šioje valstybėje narėje atliekama kontrolė gali apimti tik su šios priemonės vykdymu susijusius aspektus ir negali apimti su jos pagrindu ir patvirtinimu susijusių aspektų, nes šių aspektų išankstinė teisminė kontrolė turi būti atlikta byla tiriančio Europos deleguotojo prokuroro valstybėje narėje, kai labai suvaržomos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje garantuojamos atitinkamo asmens teisės.

Parašai.